

HISTORIA MUZYKI

PSM II st. c-6

KLASA III

- uczeń charakteryzuje twórczość J. Haydna, W. A. Mozarta oraz L. van Beethovena w powiązaniu z biografiami tych kompozytorów, w szczególności: opisuje kolejne etapy twórczości tych kompozytorów ze wskazaniem dzieł o szczególnym znaczeniu, dostrzega i analizuje cechy stylu klasyków wiedeńskich,
- charakteryzuje gatunki muzyki klasycznej: symfonię, sonatę, koncert instrumentalny, muzykę kameralną,
- opisuje twórczość symfoniczną J. Haydna przedstawiając proces krystalizowania się stylu klasycznego,
- opisuje twórczość operową W. A. Mozarta,
- dostrzega elementy preromantyczne w twórczości L. van Beethovena,
- porównuje indywidualne style J. Haydna, W. A. Mozarta i L. van Beethovena.
- dokonuje analizy słuchowej i słuchowo-wzrokowej odpowiednich przykładów z literatury muzycznej.
- uczeń opisuje skład i rozróżnia słuchowo brzmienie orkiestry klasycznej, dostrzega rozbudowę składu orkiestry symfonicznej (od wczesnoklasycznej do beethovenowskiej), poprawnie posługuje się skrótami nazw instrumentów oraz potrafi rozwinąć stosowane w partyturze skróty nazw instrumentów,
- wymienia rodzaje zespołów kameralnych, wskazuje funkcje instrumentów w zespole kameralnym i orkiestrze.
- uczeń określa ramy czasowe i periodyzację okresu klasycyzmu w Polsce. W odniesieniu do wydarzeń historycznych, charakteryzuje kulturę muzyczną epoki: mecenat, instytucje muzyczne (Teatr Narodowy, szkoły artystyczne, piśmiennictwo muzyczne).
- zna kompozytorów polskiego klasycyzmu i okresu preromantycznego oraz przykładowe ich dzieła,
- omawia kształtowanie się stylu narodowego w operze (język, tematyka, stylizacje kultury ludowej), w pieśni (pieśń historyczna i patriotyczna) i miniaturze instrumentalnej (stylizacja polskich tańców narodowych), wskazuje cechy symfonii w muzyce polskiego klasycyzmu.

Znajomość utworów muzycznych

Uczeń rozpoznaje utwory podając kompozytora, tytuł utworu oraz nazwę lub numer części.

J. Haydn: *Symfonia nr 94 G-dur „Z uderzeniem w kociół”* cz. II, *Symfonia nr 104 D-dur „Londyńska”* cz. I i IV, Kwartety smyczkowe: *Terremoto* - finał kwartetu smyczkowego *Siedem słów Chrystusa na krzyżu*, C-dur *Cesarski* op. 76 nr 3 część II *Poco adagio, cantabile* (wariacje na temat *Gott erhalte Franz den Keiser*), Koncert fortepianowy D-dur cz. III (rondo w stylu węgierskim), Oratorium *Stworzenie świata* (trzy pierwsze części – dzień pierwszy).

W.A. Mozart: *Opery: Wesele Figara* KV 492 (uwertura, aria Figara *Non più andrai*, aria Cherubina *Voiche sapete*), *Don Giovanni* KV 527 (aria Leporella z katalogiem kochanek *Madamina, il catalogo*; duet *La ci darem la mano*, aria Don Giovanniego z mandoliną); *Czarodziejski flet* KV 620 (aria Papagena *Der Vogelfänger bin ich ja*; duet *Papagena i Papageny*, aria Królowej Nocy *Der Hölle Rache kocht in meinem Herzen*), *Symfonia g-moll* KV 550 cz. I i IV, *Symfonia C-dur* KV 551 „*Jowiszowa*” cz. IV; *Kwartet smyczkowy „Dysonansowy”* KV 465 cz. I, *Serenada „Eine kleine Nachtmusik”* KV 525 cz. I – IV, *Kwintet klarnetowy A-dur* KV 581 cz. IV, *Koncert fortepianowy d-moll* KV466 cz. I, *Koncert skrzypcowy G-dur* cz. I,

Koncert klarnetowy A-dur KV 622 cz. II, Koncert nr 2 Es-dur na róg KV 417 cz. III, Sonata fortepianowa A-dur KV 331 cz. III, Sonata C-dur „Facile”, cz. I, Koncert podwójny na flet i harfę C-dur cz. III, Motet Ave verum corpus KV 618, Requiem d-moll KV 626 (Introit, Kyrie, Dies irae, Tuba mirum, Lacrimosa).

L. van Beethoven: *Sonata fortepianowa c-moll op. 13 Patetyczna cz. I - III, cis-moll op. 27 nr 2 Księżycowa (cz. I), C-dur op. 53 Waldsteinowska (cz. I), Sonata na skrzypce i fortepian F-dur Wiosenna (cz. I), III Symfonia Es-dur „Eroica” op.55 cz. I – II, V Symfonia c-moll op.67 cz. I i III, VI Symfonia F-dur „Pastoralna” op.68 cz. IV, IX Symfonia d-moll op.125 (cz. IV), Uwertura koncertowa „Coriolan” op. 62, III Koncert fortepianowy c-moll op.37 cz. I, Koncert skrzypcowy D-dur op. 61 cz. I, Wielka Fuga B-dur op. 133.*

L. Boccherini: *Menuet z Kwintetu smyczkowego E-dur,*

J. Elsner: *Pasja (chór – fuga Qui passus est pro nobis, psalmodia A sexta autem hora, finał, Polonez Es-dur,*

K. Kurpiński: *Koncert klarnetowy B-dur,*

M.K. Ogiński: *Polonez Pożegnanie ojczyzny,*

M. Szymanowska: *Nokturn B-dur*

Romantyzm

- uczeń określa i uzasadnia ramy czasowe epoki oraz jej fazy z odniesieniem do prądów artystycznych i wydarzeń historycznych,
- dostrzega związek muzyki romantycznej z innymi dziedzinami sztuki, w szczególności z literaturą.

Uczeń zobowiązany jest do wykonania prezentacji multimedialnej dotyczącej życia i twórczości następujących kompozytorów: Giuseppe Verdi lub Igor Strawiński.